

ziük. Nagy baj, hogy sok a szent és a szenteskedőknek sem vagyunk szükiben.

A fahonvéd: És mindig a messziről jött embernek van igaza.

En: Biztos, hogy jól ítél, mert hisz' új Dániel!

A fahonvéd: Sokan vannak úgy, hogy az új lángot többre becsülik a tegnapi parázsnál.

En: Vannak, akik a régi parázsat is körülállják. A héten egy harmincesztendő szinészt is körülálltak. És ugyancsak ünnepelték.

A fahonvéd: Az se ember, aki sajnálja tőle. Ambátor ugy tudom, hogy még a pályatársak közül se ünnepelte mindenki.

En: Aki az élet tüskés útját járja, az hozzá szokott a tüskéhez. És ha ésszel élő ember, mosolyog és megy a maga útján. Ma nekem, hol-

nap néked, édesem.

A fahonvéd: Vannak, akik tegnap is, ma is, sőt holnap is mindent maguknak akarnának.

En: A világot, mint valami bős folyó, elakarnák nyelni. Nézzünk csak széjjel, nagyon épületes látvány, hogy koncertre, megymásra, milyen drágák lettek a jegyek.

A fahonvéd: Most van a nap felkelőben. És a konjunkturát ki kell használni.

En: Kís tőkével nagy forgalom. És aztán hajrá a tánc!

A fahonvéd: Tánc az aranyborjú körül. Am annyszor le a kerék, ahányszor föl. És gyakorta megcsik, hogy ma haza, a fészekbe visszük a pénzt, holnap pedig a fészekbe kerül a pénz. Ez a pénz sorsa . . .

A tisztviselők kétségbeejtő helyzete.

— Sürgős segítséget várnak. —

Napról-napra figyeljük és szóvátesszük a magyar közeposztály gerincének, a tisztviselőknek nyomorúságos vergődését. A magyar tisztviselői kar tudvalevően olyan jámbor, alázatos, hogy az egész háború alatt egyebet nem tett, mint egy-két országos gyűlésen kicsit hangsúlyosabban elpanaszolta azt, amit mindenki tud. Nem tudnak megélni. Emlékiratoztak, küldött-ségeztek, szíves fogadtatásban részesültek, ígéreteket kaptak és most méginkább nem tudnak megélni. Lerongyolódtak és ezután még nehezebb lesz a helyzetük, mert még jobban lefogynak rongyolódni és nem lehet, nem birnak majd keresni semmit, mert nem lesz se szövet, se vászon, se cipő, legalább az ő számukra nem, mert ma már ha nem egy, hanem két-három ezer koronát adnak is egy tisztviselőcsaládnak, nem bír talpraállani.

Ma a tisztviselőcsaládok tisztán a test, a gyomor fenntartásáért dolgoznak. A jövedelmük kevés a család élelmiszereivel való ellátására. Másra semmire nem telik. Szinte lehetetlennek véljük, hogy ezt a nehéz életharcot odafent a hatalom polcán megértenék a vezetők. Lehetetlennek, mert ha tisztán, józanon látnák, ítélnék meg a tisztviselők helyzetét, úgy nem engednék egy pillanatig sem továbbfejlődni azt a mélységes keserűséget, amely a szíveket eltölti.

Egyet tegyenek meg, a kormány megértő emberei, hívjanak össze egy ankétet, amelyen a tisztviselők által választott bizalmiférfiak jelenjenek meg. Ezek a bizalmiférfiak ne a hiva-

talos felsőbbség jelöltjei legyenek, hanem tisztviselők azok közül, akik végigszenveték és szenvedik a háborús évek minden gondját, keserűt, akik nem ülnek pozíciókban, akik nem reszketnek a karrierjükért, hanem becsületes, egyszerű munkások, Emberek. Akik elmerik mondani azt, amit éreznek, átélnek ugyanúgy, mint százazrek, akikben él a hazafias érzés mellett a kötelességteljesítés erős morálja, de akik . . .

És akkor tisztán, világosan fogják látni a hatalom vezetői, hogy a magyar tisztviselők ügye a legmostohább ügy volt ebben az országban. Mostoha, mert különben nem történhetne meg, hogy a magyar munkás egyszerűen lesajnálja a magyar tisztviselőt, aki eddig szellemi téren oktatta, vezette, irányította amatt és oktatni kell most is éhbérért, holott a mellérendelt, illetve alárendelt munkás napikeresete 2—300 perccel meghaladja a tisztviselő jövedelmét. Szörnyű anomália ez, amelynek, hogy egészséges következményei lehetnek, csak az hiszi, aki a tömegnyomorúsággal nincsen tisztában. Ma már a paraszt inceleget az urral és az ok erre a nyomorúság. A legcifrább nyomorúság, amely felett nemcsak a jelen tisztviselői sirnak, hanem a jövődők is.

Mikor a hideg numerusokkal, a milliárdokkal kalkulálnak a hatalom emberei, ne feledkezzenek meg arról, hogy a magyar tisztviselői kar lesz hivatva a nemzeti életet a jövőben is vezetni, irányítani, hogy a magyar tisztviselői kar kezében lesz lefektetve az ál-

lamháztartás gépezetének lázas, új munkája és ugyanaz a tisztviselői kar, amely most a gondoktól, nélkülözésektől kimerülve elerőtlenedik, eladósodik, lezüllik, képes lesz-e ezt a titáni munkát azzal a becsületes hűséggel, erővel végezni, amellyel erkölcsi kötelességének tartotta azt megtenni a háború alatt.

Nem.

Pedig a jövő erős idegzetű gépezetet követel kis és nagy mozgó kerekkel, embe-ekkel. Most még talán, de csak talán, lehetne segíteni a jövő megmentésén, talán talpra lehetne állítani a tisztviselőket, akik úgy várják napról-napra, sorvasztó várakozással, hogy kapnak-e már valamit? Nyomorenyhületet, injekciót. Kérdezzék meg a tisztviselőket, hogy így van-e, amint mi szószólói vagyunk az ő nagy nyomorúságuknak?

Ezer helyről halljuk a választ:

— Szomorú, de még igejebb van!

A vakok és az általános tankötelezettség.

Írta: Koncz József,

Bár sohasem tartoztam azok közé, kik a nemzetek között felmerült ellentétek elsimítására egyedüli eszköznek a fegyverek döntését tartották, mindazonáltal nem tagadhatom, hogy a háború nem egyszer sok sőhaj és könyfakasztás mellett sok régi séhajt némitott el és sok könyvet szárított fel; sok oly üdvös eszmét valósított meg, mely eszméknek megvalósítását a legvérmesebben reménykedők is csak a jövő zenéjének tartották, sok avult felfogást és rendszert döntött meg, hogy azután ezek romjain egy szebb, egy tisztább felfogás alakuljon ki, melynek hitvallói igazuk biztos tudatában rövid idő alatt pótolják évtizedek, sőt évszázadok pótolhatatlannak hitt mulasztásait. S ha figyelemmel kísérjük e világháború eseményeit, ettől sem tagadhatjuk meg azt a jótékony hatást, melyet átkozott volta mellett javára írhatunk.

A minden óhaj ellenére még mindig dúró világháború annyira megritkította úgy a szellemi, mint a nyers erővel dolgozó munkások sorait, hogy azok pótlásáról gondoskodni nemcsak nemzetgazdasági, hanem a legfőbb államfenntartási érdek is. Olyan területre is el kell tehát kalandozni, nem is olyan nagyon messzire, mely területeket eddig nem engedett felkeresni a hitetlenség és a

Versek.

MAGUNKRÓL.

Vagyunk néhányan fáradt lelkűek,
Kiket megvert sok bus, halálos álom
Aki selymes, puha szavakra várunk
És sirunk egy kis hervadó virágon.

Titokba nézünk nagy, látó szemekkel,
Mert nekünk ragyog, mi másnak sötét.
Sápadt kezünkben sok szent alamizsna,
Koldus szívek közt osztjuk szerteszét.

Királyi göggel őrizzük a lelkünk,
Azért oly édes, kristályos, fehér.
És járunk sápadt, angyalos mosollyal,
Mig szívünkől zengve hull a vér.

Örökmécs lángja ég a homlokunkon,
A mi szent hitünk virágos, meleg.
Fénylő arany a szívünk nagy szerelme,
Mert testvéreink mind az emberek.

És egyszer majd lehunyjuk nagy szemünket,
A lelkünk fénye csöndben ellobog.
Ti akkor kezdtek sirni elhagyatva,
Mik akkor leszünk végre boldogok! . . .

Kertayné Távolgy Margit.

MEGNYUGVÁS.

A mindig sirók kemény útját jártam,
Biborpalástom tépett volt s kopott.
Minden kacagó nótát elfeledtem,
Az ócska lant se sirt már a kezemben
S a legszebb álmom, az is elhagyott.

Kínese szívembe bevonult a bánat.
Gunyos mosollyal ott ütött tanyát.
Forró napjaim éjszakára váltak,
Koldusa lettem egy meleg sugárnak,
— Én hordtam mind a holt lelkek jaját,

És akkor, látod, megsajnálta az Élet.
Ugy jött hozzám szent, ünnepi palástban.
És minden kinom, hogy csak megbocsássam
És elfelejtsem minden szenvedésem,
Bünbánó kézzel akkor adta nékem
A Te szerelmedet, a Te hü szívedet! . . .

Kertayné Távolgy Margit.

FRICI ÉS A CSALOGÁNY.

(Baumbach.)

Frici alig ért husz nyarat,
Oly fürge s vidám,
Sóhajtv aszól, cserék alatt,
Ha dall a csalogány:
„Repülj madár gyors szárnyakon!
S köszöntsd ezerszer angyalom!”

Frici busul, már nem remél,
Szíve majd megreped;
S a fülmile, ha dalra kél,
Sápadtan így rebeg:
„Csak esendesen kiesiny madár,
Szívemnek nincs vigsága már!”

Kopasz most már egész feje,
Az arcán ráncsorok,
S ha dalra kél a fülmile,
Magában így morog:
„A csalogány is csak madár,
Hernyót eszik s buzgón dudál.”

Madzsar Gusztáv.

A TÜCSÖK.

(Baumbach.)

Tanultuk mind a tücsökről
Azt a régi szép mesét,
Hogy nótázva, verselgetve,
Egész nyáron vígan élt;
S a hangyáról, ki szegénynek
Enni adni nem akart,
Szegény tücsök könyörtelen
Elhagyatva, éhen halt.

Amint feküdt holtra válva,
Szólt a holló résztvevőn:
„Szegény tücsök, dalos tücsök
Ily korán a temetőn?!
Élhettél vón legalább anég